

Mensbeeld
en opvoeding

Is christelijk onderwijs
altijd een optie?

Natuurlijke mensen,
redeloze dieren

Het l'oreal evangelie,
omdat jij het waard bent?

Bijbel & Onderwijs wil de christelijke levensbeschouwing in opvoeding en onderwijs integreren. Die levensbeschouwing

- baseert zich op de Bijbel (bijbelcentrisch),
- is gericht op de persoon van Jezus Christus (christocentrisch).

Colofon

B&O Magazine

Uitgave: vereniging Bijbel & Onderwijs
19e jaargang, nr. 1, maart 2016.

Periodiek voor leden en donateurs van de vereniging Bijbel & Onderwijs.

Bestuur

Ir. J. Hak, J. Hobé, E. Ligtenberg,
mevr. drs. I. Matzken MA, ing.,
J. Oudshoorn en L. Snijder

Bureau (kantoor)

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793

Openingstijden

Dinsdagmiddag en donderdagmiddag
van 13.00 - 16.00 uur

Redactie

Bestuur

Aan dit nummer werkten mee

B. Aerts, J. Hobé, dr. W. Hoek,
drs. J.G. Hoekstra, dr. K. Pieterman,
D.W. Winkelhake, S.Y. Woudstra.

Redactie- en correspondentieadres

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793
E-mail: info@bijbelenonderwijs.nl
secretaris@bijbelenonderwijs.nl
Website: www.bijbelenonderwijs.nl

Lidmaatschap en opzegging

Het lidmaatschap van de vereniging
Bijbel & Onderwijs bedraagt €15,- en
loopt van 1 januari t/m 31 december.
**Opzegging dient plaats te vinden
vóór 1 december.**

**Overname van artikelen is alleen toege-
staan met toestemming van de redactie.**

Testament

Wilt u onze vereniging testamentair ge-
denken? De ten naamstelling dient te lui-
den: Vereniging Bijbel & Onderwijs te Giessen. De
vereniging bezit rechts-
geldigheid en is inge-
schreven bij de Kamer van
Koophandel, dossiernummer 40507771

IBAN nr. NL67INGB0000824575
BIC nr. INGBNL2A

Vormgeving en Druk:

WoodyDesign Multimedia, Veenendaal

Deze keer in het magazine:

3 Vooraf

**4 Is christelijk
onderwijs altijd een optie?**

7 Kanjer- training

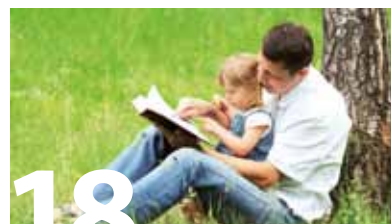

**9 Het l'oreal evangelie,
omdat jij het waard bent?**

12 Mensbeeld en opvoeding

16 Natuurlijke mensen, redeloze dieren

**“ De ouderlijke
liefde, zoals
de Bijbel
het beschrijft,
is de enige ploeg
die de bodem
van het hart
betrouwbaar
kan bewerken. ”**

**18 Onderwijs
uit de Bijbel**

21 Kort nieuws

Voraf...

Goed voorgaan doet goed volgen.

In deze tijd met de toestroom van vluchtelingen zien we dat de discussies tussen voor- en tegenstanders steeds feller worden. Ik heb dat bijvoorbeeld bij een bezoek van Geert Wilders in de plaats Spijkenisse gezien. Aan de kant van de weg staat een man met een klein kind op z'n arm. Hij gaat compleet door het lint. De meest grove taal slingert hij richting zijn tegenstanders. De media spreken hier schande van en het wordt uitgebreid belicht. Wat de mensen vooral raakt, is het verschrikte gezicht van het kleine kind. Het zal niets hebben begrepen van de woorden die zijn of haar vader heeft geschreeuwd, maar de verschrikte uitdrukking op het gezicht spreekt boekdelen.

Wat een slecht voorbeeld was deze man voor zijn kind. Welke impact heeft dit op dat kleine kind gemaakt. De man liet zich meeslepen door zijn emoties, zonder stil te staan bij de consequenties van zijn gedrag.

Het ligt voor de hand om je af te vragen hoe het met je eigen gedrag staat. Op zichzelf is dat een juiste Bijbelse afweging. Als leesbare brief van Christus (2Cor 3:3) is onze houding in moeilijke situaties of in bijzondere omstandigheden van groot belang. Ef 4:20 draait er niet om heen: *Gij geheel anders: gij hebt (de) Christus leren kennen.* Hoe is het dan mogelijk dat je je laat meeslepen door je emoties? Kun je je hart ongeacht de consequenties luchten? Waar je ook bent of wat voor werk je ook doet, je bent een voorbeeld voor je kinderen, kleinkinderen en leerlingen.

Uit de artikelen van de Duitse pedagoog Winkelhake is mij weer duidelijk gebleken wat een voorbeeld ouders voor hun kinderen moeten zijn. Misschien dat we het vaak niet beseffen, maar zij kijken naar ons op. Uit onze houding, ons gedrag, ons woordgebruik en onze tijdsbesteding laten we zien dat we de Here Jezus toebehoren. Als onze woorden niet gelijk opgaan met onze daden, waar blijft dan het getuigenis. Zeker in de huidige tijd waarin we leven, als de liefde steeds meer blijkt te verkillen en het recht van de sterkste meer en meer geldt, ligt er voor ons, als christenen, in het opvoeden en onderwijzen van (onze) kinderen een hele grote verantwoordelijkheid.

Ik sluit af met een opdracht uit 1 Cor 11:1. Laten we als christenen vasthouden aan de woorden van Paulus, opdat we, niet alleen voor de kinderen die ons zijn toevertrouwd, maar ook voor de ongelovigen een lichtend voorbeeld mogen zijn van wie de Heere Jezus is en hoe Zijn genade in ons meer en meer gestalte krijgt.

Wees navolgers van mij, zoals ik navolger van Christus ben.
(1 Cor 11:1)

Jos Hobé

*De heer Hobé werkt bij de belastingdienst
en is bestuurslid van Bijbel & Onderwijs*

De Bijbelse verantwoordelijkheid

Is christelijk onderwijs altijd een optie?

Kinderen zijn van ontzettende waarde en enorm geliefd in onze cultuur. Ooit was er een tijd, dat kinderen eerder een aanhangsel waren van de maatschappij, nu hebben ze een centrale plaats gekregen. Dit uit zich in de vele speeltuinen, de talloze kinderboeken en de kindvriendelijke omgevingen die gecreëerd worden. Mogelijk is er nog nooit zoveel aandacht geschonken aan kinderen als nu het geval is. Als ouders zijn we dan ook erg begaan met onze kinderen en geven we hun graag het allerbeste. Dit brengt met zich mee dat we geregeld keuzes moeten maken. Eén van die keuzegebieden is het onderwijs aan hen. Mag ik mijn kind naar een openbare school sturen of moet het een christelijke school zijn? Is een school enigszins een optie of is thuisonderwijs de enige juiste weg? Dit is een kwestie waarover er onder christenen veel discussie bestaat en waarbij het taalgebruik soms erg eenzijdig en veroordelend overkomt. Mijn vrouw en ik hebben ons uitgebreid verdiept in dit onderwerp en Gods wil gezocht door het onderzoeken van Zijn Woord. Het gaat uiteindelijk om het welzijn van je kind(eren) en niet om persoonlijke voorkeuren. Door dit alles is ons één basisprincipe duidelijk geworden: kinderen moeten christelijk onderwijs krijgen.

Kleine mensen met een doel

We staan er niet altijd bij stil en verliezen het makkelijk uit het oog, maar kinderen zijn kleine mensen. Dat wil zeggen dat ze om dezelfde reden als alle andere mensen hier op aarde leven. De mens loopt namelijk niet zonder reden hier op aarde.

En God zei: *'Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al de kruipende dieren die over de aarde kruipen! En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.'*¹

God schiep de mens naar Zijn beeld en gelijkenis en kroonde hem met eer en glorie.² Daarna keek God naar Zijn schepping en zag dat het zéér goed was.³ In de oudtestamentische tijd lieten heersers geregeld beelden van zichzelf optrekken in de gebieden waarover ze regeerden. Zo'n beeld gaf dan weer dat deze persoon aanspraak maakte op het gezag en de heerschappij over dat gebied. Toen farao Ramses II bijvoorbeeld in de 13e eeuw v.C. zijn beeld liet uithouwen in een rots aan de voet van de berg Nahr-el-keleb, betekende het beeld dat hij de heerser was over dit gebied.⁴ In overeenkomst hiermee is de mens geplaatst in de schepping

als Gods beeld. Wij zijn hier op aarde om God te weerspiegelen en Hem te vertegenwoordigen. Daarom zei God tegen de mens: *'Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar'*. De eerste man en vrouw kregen de opdracht om zich voort te planten, zodat de hele aarde bevolkt zou worden met beeld dragers van God die de aarde besturen en regeren.⁵ Hierdoor werd dan over de gehele aarde kenbaar gemaakt dat God aanspraak maakt op het gezag en de heerschappij van de aarde en al haar bewoners.⁶ Kinderen zijn als kleine mensen geschapen voor hetzelfde doel: **God hier op aarde weerspiegelen en vertegenwoordigen.**

Jong geleerd is oud gedaan

Elke generatie staat op de schouders van de vorige. Hoe een generatie denkt en functioneert, wordt dan ook voor een groot deel gevormd door het onderwijs dat aan hen gegeven wordt. *'Oefen de jongeman overeenkomstig zijn levensweg, ook als hij oud geworden is, zal hij daarvan*

1. Genesis 1:26-27

2. Psalm 8:6

3. Genesis 1:31

4. A.J.Köstenberger, 'God, huwelijk en gezin – Het Bijbels fundament', Voorhoeve-Kampen, 2008, p.25-26

5. cf. Genesis 5:3

6. A.J.Köstenberger, 'God, huwelijk en gezin – Het Bijbels fundament', Voorhoeve-Kampen, 2008, p.25-26

niet afwijken', schreef de wijze Salomo.⁷ Goed onderwijs is dan ook van cruciaal belang. Maar wat is goed onderwijs? Om hierop te kunnen antwoorden moeten we ons even Gods doel met de mens herinneren: het weerspiegelen en vertegenwoordigen van God hier op aarde. **Hoe meer het onderwijs ertoe bijdraagt dat (kleine) mensen groeien in kennis, vaardigheden en houdingen die hen in staat stellen om God nog meer te verheerlijken en zich in Hem te verheugen, hoe beter het genoemd mag worden.**

Meer dan enkel godsdienstlessen

Christelijk onderwijs is het beste onderwijs om de kinderen te bekwamen om hun hoofddoel te vervullen. Hierbij wil ik niet zeggen dat een christelijke school de beste of enige mogelijkheid is om dit onderwijs te geven. Zelfs een openbare school kan in sommige gevallen en voor bepaalde doeleinden te overwegen zijn. Christelijk onderwijs beperkt zich namelijk niet tot het eenvoudigweg toevoegen van godsdienstlessen aan een curriculum. In het onderwijzen van onze kinderen moeten we in elk facet gericht zijn op God. Het is een levenswijze waarbij de kinderen in alles en voortdurend gericht worden op Hem.⁸ Zo krijgen ze een breder en dieper inzicht in God en heel Zijn schepping.

Dit begint met de kinderen op Christus te richten, daar ligt hun grootste en enige ware nood. Want enkel in en door Christus worden de kinderen weer in staat gesteld Gods beeld te weerspiegelen.⁹ Maar dat is niet het enige! Daarnaast moeten ze ook voortdurend gemotiveerd worden om te groeien in een bredere kennis van wat waar is. Iedere academische discipline en iedere vaardigheid bevat namelijk elementen en dimensies die de kinderen in staat stellen om het karakter en het werk van God beter te gaan doorgronden.

Waarom we vaak verkeerd beoordelen.

Zo is bijvoorbeeld de schepping gemaakt om te getuigen van Gods 'eeuwige kracht en Goddelijkheid'.¹⁰ Vakken als natuurkunde en fysica horen de kinderen dan ook in diep ontzag te brengen voor de onmetelijkheid, verscheidenheid en complexiteit van het universum dat door Gods Woord is ontstaan. De geschiedenis van de mensheid geeft weer hoe 'de Koning der eeuwen'¹¹ alle gebeurtenissen dirigeert om Zijn plan te volbrengen.¹² Maar ook creatieve vakken als kunst en muziek wijzen naar 'de liefelijkheid van de HEERE'¹³, de Schepper van al het mooie. Dit hele proces van onderwijzen en vaardigheden bijbrengen, en de kinderen daarbij in en door Christus richten op God, hoort bij het christelijk onderwijs. Het is een onderwijs dat van start gaat bij het ontwaken en pas eindigt bij het slapen gaan. **Dit hele traject hoort bij het onderwijs en mag christelijk genoemd worden als het ertoe bijdraagt dat de kinderen God zullen verheerlijken en zich in Hem zullen verheugen.**

Een grote verantwoordelijkheid

Hoe dit onderwijs praktisch vorm hoort te krijgen is niet voor alle ouders hetzelfde. Iedere gezinssituatie is uniek. Het basisprincipe blijft wel gelijk: het onderwijs van de kinderen is de verantwoordelijkheid van de ouders. 'Vaders ... voed hen op in de onderwijzing en de terechtwijzing van de Heere'.¹⁴ Het zijn de ouders die ervoor horen te zorgen dat hun kind uiteindelijk christelijk onderwijs krijgt. Toen mijn vrouw en ik beslisten om thuisonderwijs te geven, gaven sommigen aan dat ze zelf niet zo'n grote verantwoordelijkheid op zich zouden durven nemen. Maar onze verantwoordelijkheid werd niet groter door deze keuze. Enkel de wijze waarop we onze verantwoordelijkheid invulling gaven, veranderde.

Of ouders er nu voor kiezen om het onderwijs van hun kinderen zelf vorm te geven of het (gedeeltelijk) toevertrouwen aan een al dan niet christelijke school, ze blijven de eindverantwoordelijken.

“ Christelijk onderwijs is het beste onderwijs om de kinderen te bekwamen om hun hoofddoel te vervullen. ”

8. Cf. Deuteronomium 6:6-9

9. Kolossenzen 3:10

10. Romeinen 1:20; Psalm 19:1

11. 1 Timotheüs 1:17

12. Cf. Efeze 1:11

13. Psalm 27:4

14. Efeze 6:4

In beide situaties zullen de ouders moeten nagaan hoe ze de kinderen in alle onderwijsgebieden kunnen richten op God en hun opdracht om die God te verheerlijken. En hiervoor kunnen ze eventueel de hulp inroepen van anderen.

Een grote invloed

Maar niet alle hulp is welkom! De-
genen die de kinderen onderwijzen,
hebben een erg grote invloed op
hun denkwijze. *‘Een leerling staat niet
boven zijn leermeester; pas als iemand
zich alles heeft eigen gemaakt, zal hij
de gelijke zijn van zijn leermeester.’*¹⁵

Hoe beter de kinderen opletten tij-
dens de les, hoe meer ze in staat zul-
len zijn om zich de leerstof eigen te
maken, hoe groter de kans bestaat
dat ze op dat gebied zullen worden
als hun leraar. **Zie er dan ook op toe
dat de kinderen zich niets eigen
maken dat hen niet doet groeien
in de vreze des HEEREN. Ga niet
enkel na welke leerstof ze krijgen,
maar ook wie hun deze leerstof
onderwijst.**

Wanneer iemand bij ons zou aanbel-
len en naar de sleutels van de auto
zou vragen, zouden we geen genoeg-
en nemen met een bewijs dat aan-
toont dat deze persoon kan rijden.
We zouden meer willen weten over
het karakter en de achtergrond van
deze persoon. Hoeveel meer waarde
hebben onze kinderen! Vertrouw
het onderwijs aan hen dan ook niet
toe aan een leraar die een geschikt
diploma kan voorleggen. Zij zullen
tenslotte erg veel tijd doorbrengen

met je kind(eren) en dat heeft een
bepaalde invloed op hun karakter.
*‘Dwaal niet: slecht gezelschap bederft
goede zeden,’* schreef Paulus.¹⁶

**Zo kunnen sommige ouders er-
voor kiezen om hun kinderen naar
een bepaalde school te sturen om
daar een bredere en diepere ken-
nis te vergaren van academische
vakken of praktische vaardighe-
den. Maar daarbij horen deze ou-
ders voortdurend na te gaan of
deze vergaarde kennis en vaardig-
heden hun kinderen doet groeien
naar een dieper ontzag voor God.
Een actieve betrokkenheid bij wat
er geleerd wordt en hoe het kind
die informatie verwerkt, blijft dus
enorm belangrijk.** Het geeft de
ouders de mogelijkheid om het ge-
leerde (en wat er buiten lesuren om
besproken wordt) elke keer weer in
het licht van de Bijbel te bekijken en
hier en daar wat aan te vullen of bij
te sturen.

Om over na te denken

De HEERE sprak tot Hosea: *‘Mijn
volk gaat te gronde door het gebrek
aan kennis.’*¹⁷ Met diezelfde woor-
den kunnen we stellen dat onze
kinderen een tevergeefs leven zul-
len leiden, als ze geen christelijk
onderwijs krijgen. Een onderwijs
dat de kinderen richt naar Jezus
als Heer en Verlosser en daarbij op
alle levensgebieden hun gedach-
ten tracht te vormen of te vernieu-
wen, zodat ze *‘kunnen onderschei-
den wat de goede, welbehaaglijke
en volmaakte wil van God’* is.¹⁸ De
kinderen horen te leren wat hun
doel als mens is en hoe ze dit doel

**kunnen vervullen. Dit is een recht
van alle kinderen, een plicht van
iedere ouder. Op welke wijze
neemt u als ouder deze verant-
woordelijkheid voor het onderwijs
van uw kinderen op u? ■**

BART AERTS (37) is gehuwd met Ellen en
gezegend met zes kinderen. Als thuis-
onderwijzer is hij nauw betrokken met
het onderwijs. Daarnaast heeft hij
een bediening als oudste in de Bijbel-
gemeente Ebenezer te Genk (B) waar-
bij hij zich vooral richt op het kinder- en
jongerenwerk.

15. Lukas 6:40, NBV
16. 1Korinthe 15:33
17. Hosea 4:6, NBG
18. Romeinen 12:2

De kanjertraining op de korrel!

“In naam van de Koning”

Zo luidde het opschrift boven het op 7 januari 2016 ontvangen vonnis in het kort geding dat door het kanjerinstituut was aangespannen tegen Bijbels perspectief in persoon van ondergetekende. Eén kanttekening echter, de vermelde autoriteit was in het vonnis niet weergegeven met een hoofdletter. Waarom dan toch wel in dit opschrift? Dat hoop ik u duidelijk te maken.

Aanklacht

De reden van het kort geding heette, dat op de site van *Bijbels perspectief* een tweetal publicaties waren opgenomen die diffamerend zouden zijn voor het kanjerinstituut en als zodanig schadeberokkenend voor én de goede naam van het instituut én derhalve een bedreiging voor haar inkomsten. De gewraakte publicaties betroffen een artikel van de hand van de onderwijspsycholoog drs, Bob van der Meer, schrijver van het voorwoord van mijn boekje *‘Soep van Keistenen, de kanjertraining op de korrel’* en een artikel van mijn hand opgenomen in het magazine van Bijbel & Onderwijs jrg.16, no.4, sept. 2013.

Speerpunten in de beschuldiging waren dat er in de betreffende artikelen gesproken zou worden over

1. plagiaat van de zijde van het kanjerinstituut,
2. dat de training aanleiding zou geven tot discriminatie en
3. zelfs aanleiding was geweest (zou zijn) voor een zelfdoding.

Het onderhavige artikel van Van der Meer was evenwel al eind 2014 op diens verzoek van de site verwijderd (dit NB naar aanleiding van de dreiging van de zijde van het kanjerinstituut met een kort geding tegen Van der Meer toen).

In het magazine van B&O gepubliceerde artikel wordt niet gesproken over discriminatie en zelfdoding in relatie tot de kanjertraining en wordt wat het aspect plagiaat betreft, slechts verwezen naar geuite (onderbouwde) veronderstellingen in die zin door Van der Meer op diens site.

Desalniettemin achtte het kanjerinstituut het wenselijk om het kort geding door te laten gaan en volgde op de geuite dreiging de dagvaarding en vond de zitting plaats op 17 december 2015.

Na de partijen uitgebreid gehoord te hebben, werd meegedeeld dat de uitspraak zou volgen op 7 januari 2016.

Afweging

De uitspraak, die het kanjerinstituut in het ongelijk stelde en waarin het werd veroordeeld tot de kosten van het kort geding, betekent hopelijk een definitief einde aan de pogingen van dit instituut om onderbouwde kritiek en redelijke tegenspraak van welke zijde ook als ongewenst in de kiem te willen smoren. De huidige directeur van het instituut is, nadat deze aangaf open te staan voor een persoonlijk gesprek, voorgesteld om in plaats daarvan te gaan voor een publiek wetenschappelijk debat over de inhoud en waarde van de kanjertraining. Echter, daar wenste hij niet voor te gaan. In *‘Soep van Keistenen, de kanjertraining op de korrel’* wordt de kanjertraining op diverse aspecten gewogen en zeker voor wie zegt christen te zijn uiteindelijk te licht bevonden. De training lijkt de wetenschappelijke toetsing - ondanks een met argumenten aangevochten promotieonderzoek van mevrouw Vlieg, medewerkster bij het kanjerinstituut - niet te kunnen doorstaan. De keuze van staatssecretaris Dekker cs. om deze training bij scholen aan te bevelen, moet dan ook ten zeerste worden betwist en betreurd. De invloed van het Nederlands Jeugdinstituut in deze mag uiterst bedenkelijk en onverantwoord worden genoemd.

Te bestellen in de webshop op
www.bijbelonderwijs.nl

“ De training lijkt de wetenschappelijke toetsing niet te kunnen doorstaan. ”

Vanuit het onderzoek voor onder meer het voornoemde boekje is evident geworden dat de training voor talloze leerlingen als ongeschikt, ja zelfs als kwalijk moet worden betiteld. Het is dan ook volstrekt onbegrijpelijk dat scholen die zich sieren met het bijvoeglijk naamwoord "christelijk" een dergelijke training aanbieden. Het meest schrijnende is in dit verband dat juist gereformeerd vrijgemaakte scholen die zich - tot tenminste in het recente verleden - op de zuiverheid van hun geloof voorstaan, kritiekloos een met de Bijbel volstrekt strijdige sovatraining als de kanjertraining kiezen. **Erger nog is, dat er binnen deze geloofsgemeenschap scholen zijn die zich, om kanjerschool te mogen heten, niet schromen om gegronde bezwaren van ouders in de wind te slaan en de training vervolgens dwingend menen op te mogen en moeten leggen, dit in volkomen tegenspraak met artikel 23 van de grondwet.**

Hoe treurig is het als zelfs reformatische scholen er geen been in zien deze training te gebruiken of, als alternatief, kiezen voor een occult geïnspireerde training als *Rots en water*.

Beproof wat de Heere welbehagelijk is. (Ef 5:10)

Dit brengt me bij het opschrift: In naam van de Koning. Een goed verstaander weet natuurlijk al op wie de titulatuur duidt, op Jezus Christus. Moet en mag niet in Zijn Naam het christelijk onderwijs worden aange-

gesproken om het geloof in Gods Woord niet alleen met de mond te belijden, maar in de praktijk gestalte te geven? En moet en mag dan de christelijke school, van welke denominatie ook die de kanjertraining gebruikt, worden aangesproken en opgeroepen deze keuze voor Gods aangezicht te heroverwegen en zich eens in de oorsprong en achtergrond en mensvisie te verdiepen? Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Het gaat hier om het welbevinden van het kind dat juist voor God een volgens de Bijbel uitzonderlijke plaats inneemt. Schoolleiding, schoolbestuur, individuele leerkracht en ook ouder besef in naam van de Koning hier uw verantwoordelijkheid waarop u straks zult worden aangesproken.

En wanneer het kanjerinstituut met betrekking tot haar product meent het bijvoeglijk naamwoord christelijk te mogen hanteren (denk aan kanjers in de kerk) dan zou zij toch een openlijke verantwoording moeten durven afleggen in een publiek wetenschappelijk debat? ■

Drs. J.G. Hoekstra

Drs. J.G. Hoekstra is predikant en was docent bij het voortgezet onderwijs.

“Het is volstrekt onbegrijpelijk dat scholen die zich sieren met het bijvoeglijk naamwoord “christelijk” een dergelijke training aanbieden.”

Zie webshop Bijbel & Onderwijs.

DOORDENKER:

“In de hemel zijn geen kroondragers die hier op aarde geen kruisdragers waren.”

C.H.Spurgeon

Een ander evangelie (2 Corinthe 11:4)

Omdat jij het waard bent? Het l'oreal evangelie

De moderne maatschappij gaat uit van de intrinsieke waarde en het goede van de mens. Zowel in wetgeving, opvoeding als in schoolvisies is terug te vinden dat we minder restrictiever zijn en meer belonend in vergelijking met vroeger. Alles is gericht op een positieve benadering. Opvoeding en onderwijs gaan vaker uit van dat het kind zich moet ontwikkelen en het recht heeft van zelfbeschikking en autonomie. "Alle ingrediënten en competenties bevinden zich in het kind en met de juiste stimulans komt hij tot zijn recht en doel". De mens leert recht te hebben op aanvaarding en acceptatie.

Modern evangelie

De evangelieverkondiging in kerken en gemeentes lijkt steeds meer hierin mee te gaan, door de waardeloosheid en zondigheid van de mens weg te laten en zich aan te sluiten bij een positieve, behoeftige zienswijze op de mens. Hierdoor is de nadruk komen liggen op "God vindt jou bijzonder en waardevol." Of: "Jij bent geliefd en je mag komen zoals je bent." Het moderne evangelie klinkt met de woorden: "Zonder Jezus is je leven niet compleet, dan mis je iets, Hij wil jouw leegte vullen." Ik hoor het een predikant als conclusie van zijn preek nog zeggen, waarbij hij een reclame van een gezichtscreme citeert: "Omdat jij het waard bent!" Dat was volgens hem de reden waarom Jezus stierf aan het kruis.

Hiermee is het on-Bijbelse mensbeeld overgenomen, namelijk dat de mens intrinsieke waarde bezit. De mens komt onder de juiste voorwaarden (liefde en aanvaarding) tot zijn recht en tot ontwikkeling. Geloven in Jezus heeft niet meer met zonde en vergeving te maken, maar alleen met Zijn liefde en acceptatie. Niet meer met verzoening, maar met zich geliefd voelen. Niet meer met je eigen ik afleggen en het volgen van Jezus Christus, maar met jouw bestemming en Gods plan met jouw leven. Wereldse psychologische ideeën van positief denken worden vermengd met Bijbelse waarheden.

Er zijn christelijke boeken vol geschreven, gebaseerd op de probleemstelling van gevoelens van afwijzing en minderwaardigheid die ontstaan zijn door opvoeding, pesten of zelfs door demonen. De oplossing van veel schrijvers ligt in de aanvaarding en liefde van de Here God en in je nieuwe identiteit in Christus. "Ontmasker de leugens door woorden van waarheid over je heen te roepen." De vernieuwing van je denken vindt plaats door gericht te zijn op positieve woorden van liefde en aanvaarding. Richt je op jouw positie in Christus en niet meer op je negatieve zonden. Ik noem dit het *l'oreal evangelie* omdat L'Oreal allerlei producten voor de uiterlijke verzorging verkoopt en als slogan heeft: "Omdat jij het waard bent."

L'oreal evangelie

Uit onderzoek blijkt dat mensen door zo'n evangelieboodschap vreemd genoeg ongelukkiger en depressiever worden. De onderzoekers hadden deze uitkomst niet verwacht. Want de boodschap van liefde en aanvaarding zou iemand toch positief moeten bevestigen? In het hart van de toehoorders gebeurde er iets heel anders. Door de nadruk op liefde en acceptatie, ervoeren zij een steeds groter wordende druk die uit twee elementen bestond:

1. **Ik mag er met mijn zonden en beschadigingen niet zijn.** (= Afwijzing van wie je werkelijk bent en wat je ten diepste van binnen voelt.)

2. Ik moet mij liefdevol en geaccepteerd gedragen.

(= Volgens een lat van wie je zou moeten zijn, terwijl je dat nooit kunt bereiken in je leven.)

De vrucht van dit l'oreal evangelie blijkt een grotere afstand te creëren tussen de 'ik-ben ik' en de 'ik-moet-zijn ik' met als gevolg dat mensen hun realiteitszin verliezen en opgaan in een zichzelf voorspiegelende schijnheilige vroomheid. Je doet je voor als iemand die je in werkelijkheid niet bent. Ten diepste voelen mensen dit zelf aan, maar om tot de erkenning van die waarheid te komen is een pijnlijke zaak. Het komt dicht bij het mens-gerichte evangelie dat de Farizeeën verkondigden en leefden. De Here Jezus is duidelijk over hen: *Huichelaars die eer van mensen zoeken* (Mattheüs 6:2,5,16). Het l'oreal evangelie kenmerkt zich door een gerichtheid op mensen. Het sluit aan bij wat mensen nodig denken te hebben en wat zijzelf graag willen horen (2 Timotheüs 4:3-4). Deze gerichtheid op mensen wordt door de Here Jezus scherp veroordeeld: *"Ga weg achter Mij, satan! U bent een struikelblok voor Mij, want u bedenkt niet de dingen van God, maar die van de mensen"* (Mattheüs 16:23).

De prediking van Christus

De Here Jezus predikte niet dat de mensen waardevol waren, maar riep hen op tot bekering te komen en Hem te volgen. Hij kwam niet om waardevolle mensen te redden, maar zocht de verlorenen op. De hemelse Vader zond Zijn Zoon niet naar een wereld die Hem vriendelijk gezind was, maar naar vijanden, goddelozen, zondaars en verloren mensen (Romeinen 5:6-11, Johannes 3:16).

Hiervoor moet je je wel verloren weten. Je verlorenheid ervaren is niet hetzelfde als het ervaren van al je falen om van je zonde af te komen. Jouw gevoel van falen is juist je trots: "Het is mij weer niet gelukt". In de grondtekst betekent het woord verloren: 'iemand die vernietigd of verwoest is, geheel onbruikbaar'. Niet echt waardevol, zou je zeggen. Zelfs de tekst die doorgaans gebruikt wordt als bewijs van Gods liefde voor de mens spreekt hier over, Johannes 3:16. Om welke mensen gaat het in dit vers? Degene die verloren gaan! Niet over de waardevolle. Een sprekend voorbeeld is de ontmoeting van de Here Jezus met de hoofdman over honderd uit Kapernaüm (Lukas 7:1-10). Een gedeelte daaruit: *Toen de Joden bij Jezus gekomen waren, smeekten zij Hem indringend en zeiden: de hoofdman is het waard dat U dat voor hem doet, want hij heeft ons volk lief en heeft zelf de synagoge voor ons gebouwd. En Jezus ging met hen mee, maar toen Hij niet ver meer van het huis was, stuurde de hoofdman enkele vrienden naar Hem toe om tegen Hem te zeggen: Heere, doe geen moeite, want ik ben het niet waard dat U onder mijn dak komt. Daarom heb ik ook mijzelf niet waard gedacht naar U toe te komen, maar spreek een woord en mijn knecht zal genezen zijn. Want ik ben ook iemand die onder gezag van anderen gesteld is, en heb zelf soldaten onder mij; ik zeg tegen de een: Ga! en hij gaat; en tegen de ander:*

In sommige kerken en gemeentes is 'je goed voelen' erg belangrijk.

Kom! en hij komt; en tegen mijn slaaf: Doe dat! en hij doet het. Toen Jezus dit hoorde, verwonderde Hij Zich over hem, en Hij keerde Zich om en zei tegen de menigte die Hem volgde: Ik zeg u: Ik heb zelfs in Israël zo'n groot geloof niet gevonden. En toen zij die gestuurd waren, in het huis teruggekeerd waren, vonden zij de zieke slaaf gezond.

Volgens het l'oreal evangelie had de Here Jezus tegen deze man moeten zeggen: "Maar beste hoofdman, hoe kom je aan deze minderwaardigheidsgevoelens? Dat is helemaal nergens voor nodig, je bent het zeker waard dat Ik onder je dak kom! Ook de mensen in de omgeving vinden dat, je bent het waard dat Ik je slaaf genees. Dat verdien je, omdat je zoveel goede dingen hebt gedaan voor Mijn volk." Hoe kan het dat de Here dit niet doet, maar zelfs het volgende over deze man zegt: "Zelfs in Israël heb Ik zo'n groot geloof niet gevonden." Hoe kan het dat deze nederigheid niet door de Here Jezus bestraft wordt maar geprezen? Doordat de hoofdman het zichzelf niet waard vindt, is zijn geloof en vertrouwen op de Here zo groot. **Hij onderwerpt zich aan Christus zoals zijn soldaten onderworpen zijn aan hem. Daarmee erkent hij de waardigheid van de Zoon van God in het licht van zijn eigen 'waarde'.**

De prediking van Christus

Paulus achtte alles wat hij bereikt heeft en alles wat hem menselijk gesproken waardevol maakte, tot schade! Tot vuilnis! Waarom? Omdat hij inziet dat Hij niet een eigenwaarde nodig heeft, maar alleen Jezus Christus. Het ging hem niet meer om zijn eigen ik, maar Christus in hem (Filippenzen 3:4-11, Galaten 2:20).

De boodschap dat de zondige mens in Gods ogen van waarde is, is misleidend en duivels. Juist dat 'evangelie' maakt ons blijvend onafhankelijk van God.

Christus is niet gekomen, omdat wij een slecht gevoel van eigenwaarde hadden en om dat te herstellen. Hij is gekomen, omdat we zondig zijn, waardeloos voor Hem en dat er alleen verzoening is door Zijn dood en echt leven door Zijn opstanding. Als we erkennen waardeloos te zijn in Zijn ogen, dat we gezondigd hebben tegen de Here God, dan is ons gevoel van waardeloos zijn in overeenstemming met onze ware situatie. Dan krijgt het lijden en sterven van de Here Jezus pas echt betekenis.

In volle overgave aan Jezus Christus en in navolging van Hem, worden we door Hem weer bruikbaar gemaakt. *“Hij heeft Zichzelf voor ons gegeven, opdat Hij ons zou vrijkopen van alle wetteloosheid en voor Zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken”* (Titus 2:14). Het is de Here God die ons bekwaam maakt en Hij wil ons gebruiken en inzetten voor Zijn koninkrijk. *“Niet omdat wij van onszelf bekwaam zijn iets te denken, als was het uit onszelf, maar onze bekwaamheid is uit God”* (2 Korintiërs 3:5) ...en dán zijn we kostbaar in Zijn ogen: *“U bent duur gekocht; word dus geen slaven van mensen”* (1 Korintiërs 7:23).

We zijn kostbaar voor de Here God, omdat wij met kostbaar bloed zijn betaald, niet omdat wij zelf kostbaar zouden zijn. We zijn geliefd door de Vader, niet omdat wij waardevol zijn, maar omdat Zijn Zoon de Geliefde is! Niets is uit ons zelf. Johannes begreep dit, toen hij zei: *“Ik ben het niet waard om Zijn schoenriem los te maken.”*

Tot slot

Dit artikel roept niet op om terug te gaan naar de prediking van hel en verdoemenis, maar roept wel op om terug te keren naar een Bijbelse kijk op verlorenheid, zonde, vergeving, redding en leven door Jezus Christus. Zal iemand, die zijn zonde en verlorenheid kent en beseft waarvan hij gered is, niet zeggen: “Ik ben het niet waard dat ik nog leef. Het is alleen genade!” En vanuit dat besef volledig afhankelijk te zijn van de Here, leef je niet meer voor jezelf maar voor Hem. In de wetenschap en overtuiging gekocht en betaald te zijn door het kostbare bloed van Christus, vrijgekocht om voor de Here te mogen leven. Het besef geliefd te zijn voor de Here God, omdat de Zoon de Geliefde is, verliest al het aardse zijn waarde en kunnen we ons leven verliezen voor Hem.

Het l'oreal evangelie zet de mens centraal. Het evangelie van het Koninkrijk zet Jezus Christus centraal.

Het besef dat we in de Zoon geliefd en van waarde zijn, zal ons brengen tot volkomen navolging van Hem. ■

Siegfried Woudstra

De heer Woudstra is 10 jaar docent godsdienst geweest. Hij is spreker, schrijver en ondernemer.

Tevens is hij auteur en uitgever van de VMBO-godsdienstmethode Ontdek het Leven.

“ We zijn kostbaar voor de Here God, omdat wij met kostbaar bloed zijn betaald, niet omdat wij uit onszelf kostbaar zouden zijn.

We zijn geliefd door de Vader, niet omdat wij waardevol zijn, maar omdat Zijn Zoon de Geliefde is. ”

Mensbeeld en opvoeding

In het magazine van december 2015 heeft de pedagoog Winkelhake hoofdstuk 3 uit zijn brochure over **Mensbeeld en opvoeding** besproken. Nu is tenslotte hoofdstuk 4 aan de orde.

Inhoud

1. Voed het hart van uw kind op
2. Het goede kinderhart: een sprookje met belangrijke gevolgen
3. De Bijbelse diagnose: de aangeboren hartafwijking
4. Het Bijbelse antwoord: Wat het kinderhart nodig heeft.
5. Aanbevolen literatuur

Vragen vanuit het hart (3)

Hoe ons mensbeeld de opvoeding beïnvloedt.

4 Het Bijbelse antwoord: Wat het kinderhart nodig heeft.

De eerder gestelde diagnose is onaangenaam en pijnlijk voor iedereen die van zijn kind houdt. U en ik, we willen ons kind positief bekijken. We wensen dat ze geen aangeboren hartafwijking zouden hebben. Als het echter zo zou zijn dat de beste hartspecialist van het land u zou vertellen dat uw kind een hartprobleem heeft, dan zou u hem geloven. U zou hem vragen welke therapie uw kind zou kunnen helpen. En u zou, als het nodig zou zijn huis en haard verkopen om deze therapie te betalen.

De diagnose die we eerder stelden, kreeg u echter niet van een dokter (die als mens ook fouten maakt), maar van de levende God Zelf: de Schepper en Onderhouder van alle dingen (Kolossenzen 1:16-17), de Architect en Vader van alle mensen. Geen enkele diagnose in deze wereld zou zo'n autoriteit moeten hebben als die van Hem!

Hij laat u met deze diagnose echter niet alleen; Hij geeft er een omvangrijke en heilzame therapie bij. Ze kost

geen geld, alleen maar tijd, moeite en veel gebed. Ook als u zelf het kinderhart niet genezen kunt (en dat is de realiteit), kunt u het toch voorbereiden voor de noodzakelijke behandeling (Johannes 3:1-7).

Als u van uw kind houdt (en daar twifelen we niet aan), dan zult u bij een hartkwaal alles doen om uw kind te helpen. U zult ongetwijfeld de aanbevelingen van de bekwaamste en meest wijze artsen aannemen en alles doen wat nodig is. Voor een therapie zult u bereid zijn eventuele gewoontes te veranderen en oude zienswijzen te herzien om uw mogelijkheden zo goed mogelijk in te zetten.

De Bijbelse behandeling

God zelf vat in een vers de diagnose en de heilzame tegenmaatregel samen: *'Zit er dwaasheid in het hart van een jongeman gebonden, de stok van de vermaning zal die ver daarvan houden'* (Spreeken 22:15).

De dwaasheid waar hierover gesproken wordt, is de goddeloosheid, de zonde in het koppige hart. De 'stok

van de vermaning' is geen abstract beeld maar staat voor een concrete en praktische correctie.

Wat betekent dat? Het corrigeren van een kind is geen wraak of vergelding, geen uitlaatklep voor ouderlijke toorn! Integendeel, correctie betekent dat u, uit liefde voor uw kind, niet uw eigen gevoelens op de voorgrond stelt. Uit liefde voor het kind is het beter te doen wat op de lange termijn goed is dan te doen wat op de korte termijn beter lijkt. Dat vraagt veel zelfbeheersing (Efeze 6:4).

Het kind beleeft, zoals elk mens, plezier aan het zondigen. Hij houdt van de zonde, omdat die zonde precies dat is wat hij van nature graag doet. Het kwaad bevalt hem wel, als een schadelijke maar smakelijke suiker-spin.

Het is onze opgave om het zondige handelen met onaangename gevolgen te verbinden. Het zondige snoepen moet een bittere nasmaak op gaan leveren. Het kind moet eraan wennen, dat de aantrekkelijke zonde zeer onaangename consequenties met zich meebrengt. De verbinding tussen zonde en onbehagen moet zich in het kind verankeren.

De Bijbel schrijft een korte en praktische correctie voor. Zij is het tegendeel van lange tirades, wekenlange huisarrest of andere sociale beperkingen. Ze is in omvang duidelijk begrensd en mag nooit verwonden. Het kind hoeft geen angst voor correctie te hebben, omdat hij er zeker van kan zijn dat een correctie niet gevaarlijk is. Hij moet echter wel beducht zijn voor de correctie, omdat ze weliswaar pijnloos is, maar wel tot een gevoel van onbehagen leidt. Hij zal de correctie zelfs op waarde weten te schatten, omdat het duidelijk maakt dat er iets fout was. Het kind zal correctie als rechtvaardig ervaren en begrijpen, omdat het grenzen en duidelijk maakt wie de baas is.

Ouders moeten als ze corrigeren nuchter en zakelijk zijn. Zowel woede als ook overdreven mildheid zijn niet goed: denk aan de toestand van het kinderhart!

Een correctie heeft alleen zin als de motivatie achter de correctie echte liefde en de zorg om de verandering van het hart is.

Medicijn

Correctie is als een bitter medicijn: ze smaakt niet en het kind wil het niet. We geven dit medicijn toch, omdat het noodzakelijk is en helpt! Het oudere kind moet zelfs leren een correctie als belangrijk, juist en waardevol te zien. Als het kind dat doet, zal hij de correctie ook aannemen, hoewel hij misschien bitter smaakt. Werk eraan dat uw kind correctie accepteert! Een kind dat leert dit medicijn zonder dwang te accepteren, maakt grote stappen in het rijpingsproces richting de wijsheid (Spreuken 15:5).

Leiding en strijd

Kinderen hebben juiste leiding nodig, maar waarderen dat ook. Kinderen hebben behoefte aan de zekerheid dat volwassenen de leiding nemen. Ze willen van ons, volwassenen, leren wat goed en wat kwaad is. Ze letten erg goed op of wij consequent zijn en of we de maatstaven van goed en kwaad zelf ook serieus nemen. Kinderen hebben de meeste waardering voor volwassenen die consequent zijn, omdat ze die als betrouwbaar en daarmee als bron van ethische en sociale zekerheid zien. Ouders die regelmatig hun kinderen corrigeren en prijzen, staan garant voor stabiliteit en oriëntering. Geen aanhoudend schelden, geen onopgeloste conflicten meer. Dat zorgt ervoor, dat de kinderen minder stress ervaren, omdat ze zowel de verwachtingen als ook de consequenties kennen. Dat geeft zekerheid en schept vertrouwen.

Opvoeding is altijd een strijd: een strijd voor het kind en tegen zijn eigen wil en trots.

We laten het kind niet aan zichzelf over, dat zou liefdeloos zijn. We strijden om de verandering van zijn hart. Daarbij is elke machtsstrijd een gevecht. Als het kinderhart vraagt wie de baas is, moet u er voor zorgen dat het antwoord duidelijk wordt!

Koppigheid en trots gijzelen het kind en wij laten dat niet gebeu-

ren. Wij onderhandelen namelijk niet met gijzelnemers! Het is belangrijk dat we de vraag wie de macht heeft duidelijk beantwoorden. Als we namelijk oppervlakkig blijven, scheppen we een koude oorlog. En zulke oorlogen zijn lang en pijnlijk: voor ons en in het bijzonder voor het kind.

Als het kind koppig is en zijn zin koste wat het kost wil doordrukken – met schreeuwen, discussies, manipulatie en een ‘psychologische oorlogsvoering’ – laat je dan niet meesleuren, maar reageer wel serieus. Ook als het om iets kleins gaat, heeft het kind dezelfde consequente houding en ernst van uw kant nodig als bij een meer dramatisch voorval.

Rebellie serieus nemen

Bewuste ongehoorzaamheid is een goede reden voor correctie. Ongehoorzaamheid is een fundamenteel probleem van de mensheid, omdat ongehoorzaamheid descheiding met God heeft veroorzaakt (Genesis 3). **Alle zonden zijn gebaseerd op ongehoorzaamheid en als eerste ongehoorzaamheid tegenover God.** De Heere neemt dit thema zeer serieus: *‘Want opstandigheid is een zonde van waarzeggerij, en tegenstreven is afgoderij en beeldendienst. Omdat u het woord verworpen hebt, heeft Hij u verworpen, zodat u geen koning meer zult zijn’* (1 Samuel 15:23).

God stelt gehoorzaamheid daar radicaal tegenover: *‘Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffer, opmerkzaam zijn beter dan het vet van rammen’* (1 Samuel 15:22).

Ook de ongehoorzaamheid van uw kind richt zich allereerst tegen God, omdat hij zich richt tegen mensen die God als autoriteit ingezet heeft: de ouders. Deze ongehoorzaamheid is de rebellie van het kinderhart tegen God en Zijn wetten. Daarom moet uw kind elke keer als het ongehoorzaam is, gecorrigeerd worden. Als een kind iets nog niet kan, heeft het hulp en instructies nodig, geen straf.

Als een kind echter tot iets in staat is, maar het niet wil doen, dan moet het gecorrigeerd worden. Dat zegt

“Kinderen hebben de meeste waardering voor volwassenen die consequent zijn, omdat ze die als betrouwbaar en daarmee als bron van ethische en sociale zekerheid zien.”

Spreeuwen 22:15 ook, waar gesproken wordt van de “stok van de vermaning” die ver van het kind weggedaan wordt.

Als u niet zeker weet of de reactie van uw kind werkelijk ongehoorzaamheid is, vraag uzelf dan af of uw instructies gelijk, goedschiks en zonder weerstand uitgevoerd kunnen worden. Want dat is gehoorzaamheid. Al het andere – tegenstand, trots, discussies – vraagt om correctie van uw kant.

Het Griekse woord voor ‘gehoorzaam’ is ὑπακούω (hypakuo) en betekent zowel ‘luisteren naar’ als ook ‘antwoorden’. Als een kind luistert, dan luistert hij naar uw woorden. U zegt hem kort en duidelijk wat te doen valt en hij antwoordt met zijn directe reactie: hij rangschikt zich naar uw woorden. Dat moet jullie doel zijn.

Een kind dat er aan went (Spreeuwen 22:6) zich te rangschikken onder de belangrijkste menselijke autoriteit, zijn ouders, en hun woord meer macht geeft als zijn eigen wil, is goed opgevoed. Hij is erop voorbereid om zich ook voor de hoogste Autoriteit in het universum, de levende God en Zijn Woord, te buigen, evenals als tegen de oude Adam in zijn hart.

Gewenning heeft training nodig. Telkens weer moet geoefend, herinnerd, bevestigd, vermaand en gecorrigeerd worden. Dat kost veel tijd en consequentheid van u.

Om de ingestelde autoriteit - u - ook echt als autoriteit te erkennen, moet het kind u elke dag weer als zodanig kunnen zien.

Als autoriteit moet u een voorbeeld zijn en de juiste richting wijzen. In plaats van discussies te voeren, geeft u leiding. Toon uzelf als een goede waarnemer die veel toewijding en interesse aan het kind heeft. Uw beoordelingen en keuzes zijn objectief en eerlijk (in plaats van gebaseerd op emoties), streng zelfs. Maar altijd goed bedoeld.

Autoriteit betekent hiërarchie, praktisch gezien heeft u dus een machtsfunctie. Uw handelen is echter te verklaren (voelbaar en ook met woorden uitgelegd) en liefdevol. De dagelijkse vragen en problemen beziet u vanuit een grotere context. De lange termijn ontwikkelingen zijn uw hoogste prioriteit. En voor deze ontwikkelingen zet u zich in, doet u uw best en daarbij neemt u het onbehagen dat dat u en uw kind kan opleveren voor lief. Het kleine mens is voor u veel belangrijker dan gemakken en oppervlakkige harmonie. En dat vertelt u ook uw kind.

Ondanks alle fouten die u zult maken en ondanks alle weerstand, moet u het juiste doel voor ogen houden. Een autoriteit worden zoals God het bedoeld heeft. Elke dag een beetje meer.

Daar is bestendig gebed voor nodig en een groeiend vertrouwen op God; Hij zal u zegenen en leiden (Jozua 1:9) en ook corrigeren.

Echte liefde heeft gevolgen.

De hele therapie voor het kinderhart kan met één woord samengevat worden: liefde. Straf is niet het tegenovergestelde van liefde en ook niet een noodzakelijk kwaad. Ze is een vast bestanddeel van eerlijke liefde die God ons uitlegt.

De Bijbel leert ons dat kinderen kunnen zien dat ze door hun ouders onvoorwaardelijk aangenomen zijn, als ze gecorrigeerd worden en straf krijgen (Hebreeën 12:5-8). Kinderen die nooit straf krijgen, worden zelfs als ‘bastards’ en als ongeliefd beschreven. Alleen diegene die bereid is om zijn kind alle leiding, correctie, vermaning en bemoediging te geven die het nodig heeft, toont hem de ware, Bijbelse ouderliefde.

Liefde tot het kind betekent dat u het kind niet aan zijn eigen wil overlaat. U laat zijn natuurlijke hart niet de leiding overnemen.

U prijst uw kind als het naar u luistert. Jezus Zelf schikte zich onder de wil van Zijn ouders en was hun onderdanig, terwijl Hij zonder zonde was en zij zondaren.

Vertel uw kind over dit krachtige getuigenis van de Heiland en bemoedig uw kind als hij het voorbeeld van Jezus volgt.

Oefen met uw kind dat hij naar u luistert en dat hij er vrolijk van wordt om u een plezier te doen. De ervaring van positieve aandacht (geprezen worden) en het feit dat u uw verwachtingen uitspreekt, spelen daarin een grote rol. Die-nen en ondergeschikt leven moeten de hoogste waarden van het kind worden.

Ook de taal beïnvloedt dit proces. Probeer woorden als ‘gehoorzaam’ en ‘braaf’ met plezierige herinneringen en gedachten te verbinden en begrippen als ‘ongehoorzaam’ en ‘eigenwijsheid’ met negativiteit.

Onvoorwaardelijke liefde

Het belangrijkste bij dit alles is dat u uw kind onvoorwaardelijke liefde laat zien.

Het kind moet doorhebben en weten dat uw liefde niet afhangt van zijn prestaties. ‘Christus is voor ons gestorven, toen we nog zondaars waren’ (Romeinen 5:8). En u zult uw kind liefhebben, al voor het u kan gehoorzamen. God heeft u de verantwoordelijkheid voor uw kind gegeven. Naar Zijn voorbeeld moet u handelen; de kleine zondaar liefhebben, in goede en in slechte tijden. Vooral in momenten dat hij fouten maakt, moet het kind uw liefde en toewijding ervaren.

U moet de verandering van zijn hart tot belangrijkste doel van uw hart maken, en daarbij liefhebben, geduldig zijn (1 Korinthe 13:4) en niet opgeven. U moet hem het goede en kwade leren onderscheiden, naar Gods maatstaven, elke dag. En zelf moet u, naar deze maatstaven, in theorie en praktijk en met woorden

en daden, consequent handelen. Een kind moet geen oppervlakkige houding aangeleerd krijgen.

De akker van het hart moet voorbereid worden op Gods zaad. De ouderlijke liefde, zoals de Bijbel het duidelijk beschrijft, is de enige ploeg die de bodem van het hart betrouwbaar kan bewerken.

Toch kunt ook u wat doen. Probeer het hart van uw kind goed te leren kennen. Daarvoor zult u vaak diep moeten graven, vaak ook onkruid met de wortel en al uit het hart moeten trekken en harde aarde altijd weer om moeten woelen. U haalt de stenen weg en draagt zorg voor eventuele vruchten. U kunt het hart van uw kind vredig en tevreden aan de Zaaier, de Bezitter van de akker, overgeven. Hij weet het best wat Hij kan doen met het hart.

Samengevat is dit het werkplan:

1. **Controleer de akker hij is hard en onvruchtbaar.**
2. **Ploeg de akker, voed hem in liefde op en bereid hem voor.**
3. **Geef hem over aan de Zaaier vertrouw Hem al het andere toe.**

5. Aanbevolen literatuur

- **Bestudeer Gods woord:** Genesis 2+3; Exodus, 20:12; Deuteronomium 32:46; 1 Samuel 2:22-23+15:22-23; Hizkia 5:17; Spreuken 3:11; Spreuken 13:24; Spreuken 20:30; Spreuken 22:6+15; Spreuken 23:13; Spreuken 29:15; Lukas 2:51; Markus 9:37; Romeinen 1:8+2:10; Efeze 6:1-4; Kolossenzen 3:20-21; Hebreë 12:5-11. En vele andere gedeelten in het Oude en Nieuwe Testament.
- Dallmayer, Heinrich: Biblische Kindererziehung. Posaunenruf, 2014.
- MacArthur, John: Das verlorene Gewissen. CLV, 2002.
- MacArthur, John: Kindererziehung – wir wollen es besser machen. CLV, 2003.
- Pearl, Michael & Debi: Keine größere Freude. European Missionary Press, 2005.
- Ryle, John Charles: Die Pflichten der Eltern. Betanien, 2013.
- Tripp, Tedd: Kinderherzen in Liebe anleiten. EBTmedia, 2013. DVD und MP3. ■

“De ouderlijke liefde, zoals de Bijbel het beschrijft, is de enige ploeg die de bodem van het hart betrouwbaar kan bewerken.”

David Wilhelm Winkelhake

De auteur is gemeenteadviseur van de Bekenkende (Belijdende) Evangelischen Gemeinde Hannover en leider van de Informationsstelle voor LogosZentrierte Pädagogiek (Informatiepunt voor op het Woord gefundeerde Pedagogiek, red.) – www.ilzp.org

Ontdek het Leven
Godsdienst in het VMBO
Leerjaar 1
ISBN 978-90-77245-569
Lesboek en werkboek in één.
A4 formaat, paperback
96 pagina's, in kleur
Koopboek (geen huurboek)
€ 16,50 incl. btw

Ontdek het Leven
Godsdienst in het VMBO
Leerjaar 2
ISBN 978-90-77245-071
Lesboek en werkboek in één.
A4 formaat, paperback
96 pagina's, in kleur
Koopboek (geen huurboek)
€ 16,50 incl. btw

Ontdek het Leven
Godsdienst in het VMBO
Leerjaar 3
ISBN 978-90-77245-583
Lesboek en werkboek in één.
A4 formaat, paperback
104 pagina's, in kleur
Koopboek (geen huurboek)
€ 16,50 incl. btw

Ontdek het Leven
Godsdienst in het VMBO
Leerjaar 4
ISBN 978-90-77245-705
Lesboek en werkboek in één.
A4 formaat, paperback
104 pagina's, in kleur
Koopboek (geen huurboek)
€ 16,50 incl. btw

Door deze nieuwe godsdienst-methode voor het VMBO, worden leerlingen uitgedaagd om na te denken over hun eigen leven en over een leven met de Here God in het bijzonder. Leerlingen gaan samen op ontdekkingsstocht!

Bij elk leerjaar is een docentenhandleiding beschikbaar. Hierin staan didactische tips, antwoorden van de opdrachten, extra stof voor differentiatie en achtergrondinformatie. Bij de handleiding wordt een usb-stick geleverd met een powerpoint per hoofdstuk, extra materiaal, repetities en proefwerken.

Er zijn bijbehorende posters voor in de klas beschikbaar.

www.ontdeketheleven.nl
www.bijbelenonderwijs.nl

Seks, genegenheid, liefde; wat is het onderscheid?

Natuurlijke mensen - redeloze dieren

Hoe helpen wij onze jeugd in het jaar 2016 waarin veel mensen leven zoals de Bijbel hen beschrijft (HSV):

- *Maar deze mensen lasteren alles waarvan zij geen kennis hebben, en met de dingen die zij, net als de redeloze dieren, van nature wel begrijpen, richten zij zichzelf te gronde. (Judas:10)*
- *En zoals het gebeurde in de dagen van Noach, zo zal het ook zijn in de dagen van de Zoon des mensen. Zij aten, zij dronken, zij namen ten huwelijk en zij werden ten huwelijk gegeven tot op de dag waarop Noach de ark binnenging en de zondvloed kwam en hen allen om deed komen. Op dezelfde manier ook, zoals het gebeurde in de dagen van Lot: zij aten, zij dronken, zij kochten, zij verkochten, zij plantten, zij bouwden. (Luc 17:26,27,28)*
- *Wat de mensenkinderen betreft, zei ik in mijn hart dat God hen zal toetsen, en dat zij zullen inzien dat zij voor zichzelf als de dieren zijn. (Pred 3:18)*

1. Seks, genegenheid, liefde; wat is het onderscheid?

- Seks is heel natuurlijk bij zowel mensen als dieren, maar niet zo nodig als eten en drinken. Zonder eten en drinken kan men niet leven; zonder seks wel.
- Seks is een werking van het hormoonstelsel.
- Als een mens zich daar gewetenloos aan over geeft, handelt hij naar de wil van het vlees (Ef 2:3), en kan het lichaam onteerd worden (Rom 1:24-27).
- Een mens kan seks combineren met de zielsgesteldheid: genegenheid.
- **De brief van Judas (:10) spreekt over seks zonder genegenheid als een stadium van verderf.**
- Maar boven dit alles uit gaat de liefde; een geestgesteldheid, die alleen de mens, als beeldrager van God kent, als hij geestelijk opnieuw geboren is. (Joh 3:5; 1Kor 13:1-7)

2. Waarom geen seks voordat het huwelijksverbond gesloten is?

a. Wat zegt de Bijbel over seksualiteit

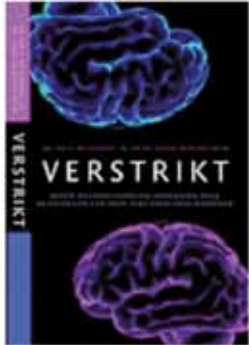
In moderne taal gezegd: Een vrouw mag alleen genegenheid zoeken bij haar eigen man. De man mag zijn hormoonstelsel uitsluitend laten activeren door zijn eigen vrouw.

	Van nature gedreven door:	Opdracht Efeze 5
Man	hormoonstelsel	liefhebben (geestgesteldheid van Christus)
Vrouw	gevoel	respect (geestgesteldheid van Christus)

b. Zich ontwikkelende hersenen en seks

In de leeftijdsperiode van ca. 12-25 jaar maakt ons brein een enorme ontwikkeling door. Er wordt een enorm aantal verbindingen (synapsen) tussen de hersencellen aangelegd. Synapsen die niet benut worden, verdwijnen weer en ongebruikte synapsen worden weer afgebroken.

Bij het bedrijven van seks geven de hersencellen chemicaliën (hormonen en wekstoffen) af die een prettig gevoel geven. Door dit lustgevoel zijn mens en dier geneigd seksuele gemeenschap te hebben en op deze wijze voor nageslacht te zorgen.

verkrijgbaar in de webshop van B&O

Men zou kunnen spreken van een soort chemische binding tussen de sekspartners. Deze binding staat los van de persoon als mens met speciale karaktereigenschappen en is dus absoluut geen garantie voor een blijvende zorgzame binding. In feite is het juist omgekeerd. Door de versterkte aanleg van al deze "lustsynapsen" wordt een vertrouwde zorgzame verbinding tussen twee mensen belemmerd. Het

blijkt dan ook dat partners die seks buiten een betrouwbare verbondssluiting gehad hebben, grote moeite hebben trouw te blijven aan zo'n verbond. Dikwijls loopt het uit op een scheiding en valt men in herhaling van relatie – verbreken relatie – nieuwe relatie – verbreken relatie – enz.

Als tieners een zorgzame betrouwbare relatie voor hun leven wensen, doen ze er verstandig aan hun hersenen tijdens de adolescentie positief te vormen. Dat betekent: het aangaan van seksueel contact uit te stellen tot hun hersenen (met name de prefrontale kwab) voldoende uitgegroeid zijn om de gevolgen van beslissingen voor de toekomst te overzien. Hersenen van adolescenten kunnen positief gevormd worden door structuur, leiding en discipline die worden geleverd door zorgzame ouders en andere volwassenen.

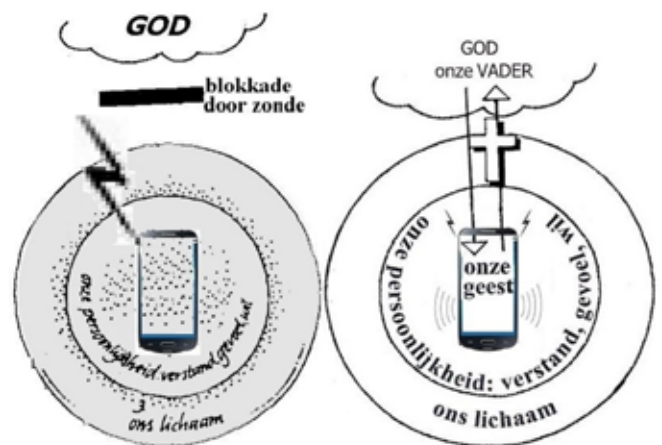
3. Waarom staan er geboden in de Bijbel?

De wereld bestaat niet alleen uit het zichtbare, maar er is ook een onzichtbare geestelijke werkelijkheid. Vanuit die geestelijke wereld worden de gedachten van de mens beïnvloed. De mens denkt van nature dat zijn "ik" zelfstandig is, maar hij/zij staat onbewust onder invloed van een geest die anti de Schepper is gericht. Van nature is de mens in feite slaaf van die antigeest, die in de Bijbel satan (tegenstander), duivel (door-elkaar-gooier) of "overste van deze wereld" genoemd wordt. Zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament staan geboden. Rom 15: 4 en 1 Cor 10: 6 vatten het Oude Testament samen: *Deze gebeurtenissen zijn ons tot voorbeeld geschied, opdat wij geen lust tot het kwade zouden hebben, zoals zij die hadden.* (1 Cor 10:6) Het Nieuwe Testament stelt verder op diverse plaatsen de reinheid en zuiverheid als kind van God aan de orde. Denk maar eens aan

1 Cor 6: 19 en 20: *Of weet gij niet dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, die in u woont, die gij van God ontvangen hebt en dat gij niet van uzelf zijt? Want gij zijt gekocht en betaald. Verheerlijk dan God met uw lichaam.* Uit onszelf kunnen we deze geboden niet volbrengen, maar door in geloof op Jezus Christus te zien, kunnen wij mede door de geestelijke wapenrusting (Ef 6: 10-17) in deze wereld standhouden.

4. Wat te doen als men niet gehandeld heeft volgens de Bijbel?

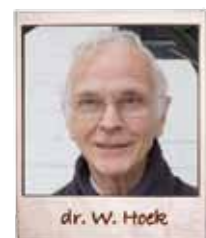
De richtlijnen in de Bijbel zijn te vergelijken met de handleiding die een maker geeft bij zijn apparaat. Als men de handleiding niet opvolgt, handelt men verkeerd met het apparaat en kan men problemen verwachten. Als men de Bijbelse richtlijnen van onze Maker niet opvolgt, mist men het doel van zijn/haar leven (dat heet zonde) en kan men problemen verwachten. Maar voor zonde heeft de Schepper een oplossing gegeven: Jezus Christus heeft voor ons de schuld betaald. Wij mogen onze zonde(n), het verkeerde handelen, belijden aan God en het bloed van Jezus, zijn Zoon, reinigt ons van alle zonden. (1Joh 1:9) Dat betekent niet altijd dat de problemen (conflicten, miscommunicatie enz.) meteen verdwenen zijn, maar men mag telkens de hulp van zijn/haar Meester invoeren en zorgen voor een verantwoorde liefdevolle relatie in het huwelijksverbond. **En niet aarzelen tijdig hulp te zoeken bij gelovige broeders en zusters.**

Bron: "Verstrikt", geschreven door Dr. McIlhenny & Dr. McKissic Bush, zie webshop www.bijbelonderwijs.nl. ■

Dr. Wim Hoek

Dr. Wim Hoek is gepensioneerd scheikundige. Hij heeft voor B&O niet alleen artikelen geschreven die vooral op de deelsite Evolutie? Nee! staan, maar ook brochures samengesteld.

Hij gebod onze vaders hun kinderen te leren. (Ps 78:5)

Onderwijs uit de Bijbel

Onderwijs door wie?

Kinderen en jonge mensen vertrouwd maken met de inhoud van de Bijbel is een mooie taak die ook een grote verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Het gaat immers niet alleen maar om het vertellen van de Bijbelse verhalen, maar vooral om het overbrengen van de Bijbelse boodschap. Dat onderwijs uit de Bijbel kan al vroeg beginnen, thuis door de ouders en grootouders, lang voordat een kind naar school gaat. Hoe belangrijk zijn niet de eerste levensjaren waarin een kind gevormd wordt. Het leert gezichten herkennen en geluiden onderscheiden, het weet precies het verschil tussen boze woorden en vriendelijke, nog ver voordat het zelf kan praten. Opvoeding begint thuis net zoals onderwijs uit de Bijbel thuis begint. Dat laatste vergeten we misschien weleens.

Om te kunnen onderwijzen uit de Bijbel is het niet anders dan met het reguliere onderwijs: we gaan ervan uit dat de meester en de juf op school hun taal en rekenen beheersen en weten van aardrijkskunde en geschiedenis en zo nog wel meer. Dat is toch heel gewoon? Geldt dat dan ook voor ons als ouders, als we onze kinderen onderwijs geven uit de Bijbel? De eerste vorm van onderwijs die we onze kinderen kunnen geven is die van een christelijke houding en levenswandel. Die is er, als we zelf vertrouwd zijn met de Bijbel en weten dat we slechts door het verlossingswerk van onze Here Jezus behouden kunnen worden. **Alleen als we zelf Hem liefhebben die voor onze zonden stierf aan het kruis van Golgotha zullen we het belang erkennen van een christelijke opvoeding.**

Kinderen die nog niet kunnen praten, kunnen wel heel veel in zich opnemen en wat het eerste binnenkomt, blijft het langste hangen. Hoe groot is dan ook de verantwoordelijkheid van de ouders! Als we met het geven van onderwijs uit de Bijbel wachten tot het kind naar school gaat, dan hebben we misschien wel een allesbeslissende fase overgeslagen.

We hebben het voorbeeld in de Bijbel van Timothëus, die door Paulus "mijn oprechte zoon in het geloof" genoemd wordt. Van hem getuigt Paulus in 2 Tim 3:15 dat hij "van jongs af de heilige Schriften kent, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof dat in Christus Jezus is." Van zijn moeder en grootmoeder geeft Paulus ook een getuigenis: "Daarbij herinner ik mij het ongeveinsde geloof dat

het ook in u woont" (2 Tim 1:5). Het is bijzonder dat hier gesproken wordt over geloof dat in u wóont. Dat betekent dus niet een oppervlakkig geloof, maar een levend geloof dat in ons altijd aanwezig is. In dat verband vinden we nog een belangrijke aanwijzing in Kolosse 3:16 waar we lezen: "Laat het woord van Christus in rijke mate in u wonen, in alle wijsheid; onderwijs elkaar....".

Als het geloof in de Here Jezus en Zijn Woord niet in ons woont, hoe zouden we dan onderwijs kunnen geven? Deze tekst geeft ons ook nog een aanwijzing hoe we onderwijs kunnen geven aan de hele kleintjes thuis, die nog niet voorgelezen kunnen worden, want in het vervolg staat dat we mogen onderwijzen: ".... met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. Zing voor de Here met dank in uw hart." Zijn dat de geluiden die onze kleintjes horen? Dat zal zeker tot zegen zijn!

Welk onderwijs?

Het zal duidelijk zijn dat de vorm en de diepgang van het onderwijs uit de Bijbel moet worden afgestemd op de leeftijd van het kind. Waar we hiervoor zagen dat er al een onderwijs voor de hele kleintjes is in het zingen voor de Here wat we mogen doen, moet het onderwijs worden opgebouwd zoals we dat ook doen met de natuurlijke voeding van een kind. Waar het aanvankelijk moedermelk drinkt en vervolgens een flesje melk en daarna overgaat op een fijn-gemalen hapje, duurt het even voordat het toe is aan een bord boerenkool met worst. De Bijbel spreekt zelf ook zo over het geestelijk voedsel: "Ik heb u met melk gevoed en niet met vast voedsel, want u kon dat nog niet verdragen." (1 Kor 3:2) en in 1 Petr. 2:2 lezen we: "En verlang vurig, als pasgeboren kinderen, naar de zuivere melk van het Woord, opdat u daardoor mag opgroeien."

De Heer zelf geeft ons een voorbeeld, als het gaat om de kinderen, zoals we dat lezen in Markus 10:13 "En ze brachten kinderen bij Hem, opdat Hij hen zou aanraken, maar de discipelen bestrafden degenen die hen bij Hem

brachten. Maar toen Jezus dat zag, nam Hij het hun zeer kwalijk en zei tegen hen: Laat de kinderen bij Mij komen en verhindert hen niet, want voor zulke mensen is het Koninkrijk van God."

Dat mogen we doen met jonge kinderen: hen bij de Here Jezus brengen. Dat is toch de kern van de Bijbelse boodschap, de kern van het Evangelie: bij de Here Jezus komen. We mogen bij de jongsten al de liefde tot Hem oproepen. Als ze bij Hem worden gebracht, zal Hij hen niet afwijzen. Laten er toch door onze houding en levenswandel geen verhinderingen zijn! Kinderen hebben een scherp oog en voelen haarscherp aan of degenen die hen onderwijzen zelf ook de Here Jezus liefhebben. Dan mogen ze ons ook navolgen.

Vanaf het allereerste begin is het van belang dat we de zuivere melk van het Woord brengen. Dat wil zeggen dat we niet verhalen óver de Bijbel vertellen, maar uit de Bijbel. In de eerste vier levensjaren, voordat een kind naar de basisschool gaat, is er al veel uit de Bijbel te vertellen. Als we dat zelf niet kunnen, zijn er gelukkig vele goede kinderbijbels beschikbaar waaruit we de kinderen kunnen voorlezen. Zo worden ze vertrouwd met de verhalen uit de Bijbel en wordt hun al vroeg aangeleerd niet alleen hoe belangrijk dat Boek is, maar in het bijzonder ook hoe belangrijk degene is van Wie dat Boek spreekt, de Here Jezus zelf. En in Hem is de zaligheid: *"En de zaligheid is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven, waardoor wij zalig moeten worden."*

Degenen die onderwijs uit de Bijbel geven, kunnen niet zalig maken, dat kan alleen maar in die ene Naam van de Here Jezus. Laten we dan onze kinderen die thuis of op school of op de zondagsschool aan ons zijn toevertrouwd bij Hem brengen, Hij zal ze aanraken!

Er is een ontwikkeling.

Als het kind zo thuis al is voorbereid op het onderwijs uit de Bijbel, zal het ook beter in staat en bereid zijn om in de leeftijd van de basisschool te luisteren naar wat er uit de Bijbel wordt verteld. Ook hier hebben de ouders een verantwoordelijkheid in de schoolkeuze. Zeker op de basisschool is het kind nog zeer ontvankelijk en als op school heel iets anders wordt verteld dan thuis zal het in verwarring raken. We weten allemaal al te goed dat de juf op school al gauw het gezag van de moeder overneemt. "Nee hoor mam, de juf zegt..." is een uitdrukking die we wel zullen kennen. Als de ouders de christelijke levenswandel serieus nemen, moet er in de driehoek thuis-school-zondagsschool dan ook een samenhang en overeenstemming zijn in de manier waarop het onderwijs uit de Bijbel wordt gegeven.

Terwijl het kind de basisschool doorloopt, kan het ook steeds meer zelf gaan lezen. **We moeten daarbij beseffen dat de geestelijke opvoeding toch bovenal van thuis uit moet worden gegeven, aangevuld met bijvoorbeeld een zondagsschool. De basisschool is vooral bedoeld om taal en rekenen te leren, aangevuld met de overige vakken. De druk op leerkrachten in het basisonderwijs is zodanig opgevoerd dat het onderwijs uit de Bijbel naar een tweede plan is opgeschoven.** Natuurlijk is er op christelijke scholen nog plaats voor een verhaal uit de Bijbel, maar waar het reguliere onderwijs aan het kind door de ouders kan worden uitbesteed aan de scholen geldt dit zeker niet voor het geestelijke onderwijs. Juist in de leeftijd van 8 tot 12 jaar ligt er ook een belangrijke taak voor het zondagsschoolwerk. Daarin kan wat meer tijd worden besteed aan een verdere uitleg van de geschiedenissen uit de Bijbel en is het goed als het kind ook leert vragen te beantwoorden, als een verhaal uit de Bijbel is verteld. Daarmee komen we te weten of het kind begrepen heeft wat het heeft gelezen en gehoord.

“ **Dat is de kern van de Bijbelse boodschap, de kern van het Evangelie: bij de Here Jezus komen.**

Dat mogen we doen met jonge kinderen: hen bij de Here Jezus brengen.

We mogen bij de jongsten al de liefde tot Hem oproepen. ”

Dan kunnen we ook nadere uitleg geven. Het is altijd goed om de kinderen Bijbelteksten uit het hoofd te laten leren. Wat jong geleerd is, wordt niet licht vergeten.

Over het algemeen verschuift het beeld geheel, als de kinderen naar de middelbare school gaan. Daar is nog nauwelijks tijd voor onderwijs uit de Bijbel. Dan ligt er opnieuw een belangrijke taak voor de ouders. De jeugd in de middelbare school leeftijd zit boordevol vragen en het is belangrijk daar als ouders ook aandacht aan te geven en vooral de Bijbel als richtsnoer te gebruiken. Zeg niet al te veel "ik vind dat...", als het om geestelijke zaken gaat, maar laat de Bijbel spreken!

Een persoonlijk lezen van de Bijbel en het zoeken naar antwoorden moet ook voor de ouders een vanzelfsprekende houding zijn, anders zullen kinderen het onderwijs nooit aanvaarden. Wat is het fijn om samen te ervaren dat het waar is wat de Here Jezus heeft gezegd: "Zoek en u zult vinden" (Matth7:7) en te doen wat het boek Prediker zegt: "Denk aan uw Schepper in de dagen van uw jeugd..." (Pred 12:1).

Omdat er in deze leeftijdscategorie nogal eens wat onenigheid kan zijn tussen ouders en kinderen is het fijn als vanuit het geestelijk huis van kerk of kring er jeugdclubs zijn waar anderen de jonge mensen kunnen onderwijzen vanuit de Bijbel. Zo kunnen veel vragen beantwoord worden die mogelijk niet zo eenvoud-

dig aan de ouders kunnen worden gesteld. Het is een zegen, als een groep jonge mensen in de puberteit toch tijd wil besteden om samen in de Bijbel te zoeken naar antwoorden op zoveel levensvragen waarmee ze zitten. Daar kan in een enigszins beschermde sfeer het licht van Gods Woord hun weg verlichten, zoals dat geschreven staat in Psalm 119:105: "Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad." En in vers 130: "Het opengaan van uw woorden geeft licht, het schenkt eenvoudigen inzicht."

Waarom dient het onderwijs?

In de eerste plaats toch om de blijde boodschap, het evangelie te brengen. Het onderwijs uit de Bijbel moet erop gericht zijn dat kinderen die de leeftijd van het onderscheid hebben bereikt, gaan beseffen dat ze zondaren zijn in Gods oog en een Zaligmaker nodig hebben. Dan mag het onderwijs uit de Bijbel ook de weg aangeven, die de Here Jezus ons zelf heeft geleerd: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader, dan door Mij" (Joh. 14:6). Dan mag het hen ook duidelijk worden dat ze zich ook bekeren moeten en de Here Jezus als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker mogen aanvaarden. Wat een zegen als we dat zien gebeuren.

In de tweede plaats om de kinderen die het in de puberteit al moeilijk genoeg hebben met alles wat over hen heen komt een vast punt, een houvast te geven. De Bijbel geeft ons zoveel belangrijke lessen over hoe we op de Heer mogen vertrouwen en hoe Hij ons zal uithelpen. We mogen de kinderen leren dat wie op Hem vertrouwt nooit beschaamd zal uitkomen. Daarbij is het van het allergrootste belang de gehele Bijbel als het Woord van God te aanvaarden. Zouden we immers van een klein stukje van de Bijbel zeggen dat het misschien niet helemaal zo is als het er staat, dan zal alles aan het wankelen worden gebracht.

Ten derde om hen zover te brengen dat ze er ook met anderen over kunnen en durven spreken. Dan zal het Evangeliewoord ook door hen verder worden verspreid.

Daarbij mag nooit vergeten worden dat ook hier de daad bij het woord gevoegd moet worden. Het feit dat we geloven dat de Here Jezus niet alleen voor ónze zonden gestorven is, maar ook voor anderen, moet ons leven en dat van onze kinderen, die in de gezinnen, op school of op jeugdclubs aan ons zijn toevertrouwd, bepalen. Niet alleen hoorders van het Woord, maar ook daders!

Karel Pieterman

De heer Pieterman (59) geeft Bijbellessen aan jongeren van 13 tot 18 jaar.

Waarom dient het onderwijs?

1. Om de blijde boodschap, het evangelie aan kinderen te brengen.
2. Om kinderen in de puberteit een vast punt te geven.
3. Om kinderen te leren het evangeliewoord verder te verspreiden.

“Degenen die onderwijs uit de Bijbel geven, kunnen niet zalig maken, dat kan alleen maar in die ene Naam van de Here Jezus.”

➤ GOED NIEUWS VOOR B&O UIT BELGIË

Het bestuur is verrast door de steun uit dit land. Nieuwe leden melden zich aan. Er is vraag naar magazines om die te verspreiden. De waardering die hieruit spreekt, doet ons goed. Het is een bemoediging voor het bestuur om het werk op dezelfde wijze voort te zetten: **De Bijbel én de Heere Jezus centraal.** ■

➤ BANKREKENING

De vereniging Bijbel & Onderwijs beschikt reeds jaren over twee bankrekeningen bij de ING:

één voor het betalen van het lidmaatschap en één voor giften en betaling van boeken en brochures. Het bestuur heeft besloten één van de rekeningen op te heffen.

- De rekening onder het nummer NL39INGB0001607190 vervalt.
- **De rekening onder het nummer NL67INGB0000824575 blijft bestaan.** Dit nummer staat ook vermeld in de colofon van het magazine. ■

➤ KINDEREN IN GEVAAR. MUDRA'S, CHAKRA'S, MANTRA'S: VERLEIDELIJKE MEDITATIEVE TECHNIEKEN.

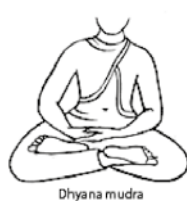
Deze waarschuwing staat boven een artikel op LighthouseTrailsresearch.com. "Een recent Facebookbericht met het ondertekening 'Help uw kind rust te bereiken!' toont een foto van een klein meisje zittend in kleermakerszit, met gesloten ogen en haar handen in een bepaalde positie uitgestoken. Ze hield haar vingers in een zgn. mudrapositie. Wat werd getoond? Om precies te zijn is dit handgebaar (zie afbeelding) het "Gyan Mudra" of "Chin Mudra" handgebaar waarin de uiteinden van wijsvinger en duim elkaar raken en dit in een zo perfect mogelijke cirkel, waarbij de andere vingers uitgestrekt

naar boven staan. Er zijn diverse mudragebaren, die alle een godsdienstige oorsprong hebben. Waarom praktiseren sommige mensen dit? De yoga-aanhangster Gertud Hirschi, vertelt in haar boek 'Mudra: Yoga in je handen', het waarom: *"We kunnen ons lichaam en onze geest daadwerkelijk beïnvloeden d.m.v. het buigen, kruisen, uitbreiden of het aanraken van een vinger met andere vingers."* Hirschi vervolgt met de uitleg wat deze vingerposities eigenlijk betekenen: *"De duim is symbolisch voor het kosmische (goddelijke) en de wijsvinger is symbolisch voor het individuele (menselijke) bewustzijn. Het uiteindelijke doel is ... eenheid van de mensheid met het kosmisch bewustzijn."*

Abhaya mudra

Dhyana mudra

Bhujangasana mudra

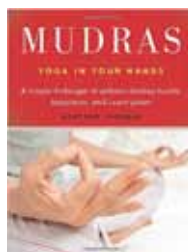

Dharmachakra Mudra

Het doel van het artikel is om leraren, ouders en grootouders te waarschuwen dat zodra een kind of volwassene deze mudragebaren maakt, samen met mantra's, zij daarmee zichzelf openstellen voor de chakra's (= energiecentra van het lichaam). Elk mudragebaar bevat een diepere, grotere lading dan je zou denken en het is niet zomaar een onschuldige vingertechniek om jezelf in een rustgevende toestand te brengen.

De auteur is L.Putman.

Eventueel verder lezen: www.lighthouseTrailsresearch.com/blog/?p=18670. ■

➤ WAS HET MAAR ZO.

Het kantoor ontving de volgende reactie op een artikel in het magazine van december 2015.

"Beste redactie,

Met veel interesse lees ik altijd het B&O-magazine. Wat mij opvalt, is dat regelmatig de ouders op worden geroepen om waakzaam te zijn en overleg te plegen met de leerkrachten over bepaalde on-Bijbelse invloeden in het onderwijs. Zo schreef Alice Leenman: *"Ouders kunnen volgens mij vragen of hun kind tijdens een zondige les of oefening iets anders mag doen."*

Naar mijn idee is het veel erger gesteld op de christelijke basisscholen en is die vrijheid hier en daar ver te zoeken. De leerkrachten met wie wij te maken hebben gehad (4 christelijke basisscholen, in 12 jaar) reageerden afwijzend, negatief, verdedigend, verbaasd. In het ergste geval werd mij bij aankomst op de nieuwe school meteen het zwijgen opgelegd. Ik mocht geen op- of aanmerkingen maken of vragen stellen over de inhoud van de lessen: niet aan de leerkracht, collega's, ouders en directie. Wat mij vooral opviel tijdens de gesprekken met de leerkrachten was dat ze bewust niet het onderwijs wilden bekijken in het daglicht van de Bijbel. Het is niet alleen onwetendheid. Ook nadat er kennis van was genomen tijdens een vriendelijk gesprek, kozen ze er meestal voor om niets te veranderen of in te gaan op ons verzoek.

De bovenschoolse directie van de christelijke scholen maakte mij duidelijk dat elke leerkracht zelf de inhoud en uitleg van de lessen mag bepalen, omdat ze de diversiteit van alle geloven waarderen, net zoals alle kinderen uit alle windstreken komen. **Met andere woorden, ze dulden geen enkele kritiek of ouderbetrokkenheid als het gaat om inhoudelijke zaken.** Als ik geweten had hoe het was gesteld op de christelijke scholen, had ik niet zulke hoge verwachtingen gehad van hun prachtig verwoorde Bijbelse visie in hun schoolgids en tijdens het aanmeldingsgesprek.

De ouders die nadenken over thuis-onderwijs, wil ik graag een hart onder de riem steken. Het is het beste wat je je kind kunt geven, als je het vergelijkt met regulier christelijk onderwijs. Als wij van te voren alles hadden geweten, hadden we gekozen voor thuisonderwijs.

Het vrijgemaakt gereformeerd middelbaaronderwijs pakt voor onze kinderen positiever uit.

Gods zegen met jullie werk voor B&O," ■

Naam is bij de redactie bekend.

➤ OPVOEDEN IN DEZE TIJD: EEN MOEDER VERTELT

I. N.a.v. het meisje dat vorig jaar in India verkracht en nadien overleden is, is onze zoon opzoek gegaan wat "verkrachting" betekent. Zijn nieuwsgierigheid heeft als basis het jeugdjournaal dat ze iedere morgen op school zien. Hij kreeg het gevoel dat hij de enige leerling uit zijn klas was die niet wist wat het woord betekende en hij voelde wel haarfijn aan dat het iets vreselijks was. Daarom is hij op zoek gegaan. Gelukkig zijn wij er als ouders op tijd achter gekomen door af en toe de geschiedenis van de computer te controleren. Hij heeft het nadien nooit meer gedaan.

Wij hebben de afspraak gemaakt dat hij alles aan ons mag vragen wat hij graag zou willen weten, en daarop zullen wij dan eerlijk antwoord geven. Als het vragen zijn die nog kunnen wachten, moet hij niet zelf opzoek gaan.

II. Zoals in heel veel gezinnen komt er op een gegeven moment de vraag: "Mag ik ook een playstation?" Zo hebben wij er ook één gekocht en standaard zitten daar spellen bij. De hele school heeft volgens onze zoon GTA en hij dus nu ook. Bij het spelen van dat spel kom je steeds verder en kun je steeds moeilijker het spel verlaten. Het kostte dus ook steeds meer moeite om te komen eten, eigenlijk om gehoorzaam te zijn.

Na een paar dagen het spel gespeeld te hebben begon onze zoon regelmatig 's avonds en 's nachts uit bed te komen. Hij kon niet meer slapen, kreeg nare dromen en werd heel onrustig. Wij hadden toen nog niet gelijk de link gelegd naar het GTA-spel, want iedereen heeft het immers. Tot op een zondag er ook een neefje kwam spelen en ik de jongens wou ophalen om te eten. Ik merkte dat ik eigenlijk niet welkom was in de ruimte waar de spelcomputer staat. Dit is niet goed, dacht ik. Wat een invloed heeft het spel op onze zoon! Natuurlijk heb ik dit met mijn man besproken. Op zijn werk heeft hij aan een veel jongere collega gevraagd wat GTA was. Zijn collega antwoordde met de vraag: "Wat moet jij met dat spel?" "Nou ja," zei mijn man, "onze zoon heeft dat spel." Die collega was er zeer verbaasd over dat wij dat spel in huis hadden. "Ik denk dat het een spel is dat niet bij jou past!" 's Morgens na de zoveelste vervelende nacht vroeg ik tijdens het ontbijt aan mijn zoon: "Hoe komt het toch dat je steeds wakker bent." Hij (10 jaar) antwoordde: "Ik denk van het GTA-spel, mam!" Maandagmiddag hebben we als gezin het met elkaar besproken en onze zoon heeft er zelf voor gekozen om het weg te doen. **Als ouders ben je heel dankbaar en blij dat de Here aan hem geopenbaard heeft dat dit niet goed voor hem is.** De "deal" om zijn goede inzet te belonen is een voetbalspel, hier speelt hij tot op de dag van vandaag nog regelmatig mee. ■

➤ WAAR BLIJFT HET ONDERSCHIED?

1. In Zweden vond een vrouwelijke voorganger dat de christelijke symbolen uit de kerk verwijderd dienden te worden en er in plaats daarvan gebedsnissen voor moslims ingericht moesten worden.
2. In Duitse kerken rolt men het gebedstapijt uit of leest men voor uit de Koran en benadrukt dan dat deze op één lijn staat met het Woord van God. De Bijbel daarentegen verloochent men. Sommigen spreken al van een "chrislam".

H.Abdel-Samad, een uit Egypte afkomstige intellectueel en islamcriticus, uitte in een interview het volgende:

- Men strijdt voor vrijheid van meningsuiting, tenzij het om de islam gaat.
- Men strijdt voor mensenrechten, tenzij het om de islam gaat.
- Men strijdt voor gelijke rechten, tenzij het om de islam gaat.

Abdel-Samad heeft voor zijn veiligheid meer lijfwachten nodig dan veel politici.

Bron: Middernachtsroep 01/2016 ■

➤ MUSEUM IN DALLAS (V.S.)

Wie het lezenswaardige dagboekje *Days of praise* van het Institute for Creation Research (ICR) elke dag dankbaar gebruikt, heeft in januari '16 een speciale mailing ontvangen waarin op overzichtelijke wijze de plannen voor een museum voor wetenschap en geschiedenis van de aarde in de plaats Dallas worden verduidelijkt. In een persoonlijke brief schrijft dr. Henry Morris van ICR het volgende. "We moeten iets doen om de komende generatie te bereiden! *"Zodat de kinderen hun hoop op God stellen en Gods daden niet vergeten, maar Zijn geboden in acht nemen"* (Ps 78:7). De weinige uren op de zondagsschool, zomerkampen, weekend-conferenties of een evangelisatieactie leggen weinig gewicht in de schaal tegenover de aanval van seculiere scholen, tv, muziek en social mediaverslaving welke de gedachten en harten van onze jeugd in beslag nemen. We moeten hen natuurlijk door het evangelie tot de Heere leiden, maar als we hen alleen richten op het wedergeboren zijn en hen niet gronden in het geloof, laten we hen over aan de "wolven" en

“valse leraars”. Al jaren lang ligt de last op mij om een legaal “gereedschap” te vervaardigen dat de evolutionistische verleiding kan verijdelen, die de opvoeding van onze kinderen en kleinkinderen doortrekt.

We moeten een dynamische en interactieve leerplek creëren die de Bijbelse visie met wetenschap bevestigt en dat prikkelt en stimuleert met het verbluffende bewijs dat onze Schepper, de Heere Jezus Christus, werkelijkheid is en dat Zijn Woord absoluut geloofwaardig en nauwkeurig is.”

Er is voor dit zeer ideële project, een museum over de schepping (creatie), nog \$ 15,1 miljoen nodig. Wie wil doneren, kan gaan naar de site www.icr.org of kan contact met het kantoor opnemen: info@bijbelonderwijs.nl, 0183 449793. ■

➤ GODLY PLAY

Dankzij een vraag die bij het kantoor over bovenstaand onderwerp binnen is gekomen, wordt je geconfronteerd met het feit hoe een christelijke organisatie in hun goed bedoelde werk on-Bijbelse zaken toelaat. Bij de Timotheësdagen – dagen om kinderwerkers toe te rusten – zijn er diverse workshops en een ervan gaat over de vertelmethodes Godly Play (GP). Op de site www.ejv.be/timodagen wordt o.a. vermeld: “GP wil met haar methode kinderen een taal en een manier aanreiken om hun belevingen met God tot uitdrukking te brengen.” Op de site van GP wordt het verder uitgewerkt. “In GP leren kinderen hoe ze heilige verhalen, gelijkenissen, stilte en liturgische verhalen kunnen binnengaan om meer te ontdekken over zichzelf, over anderen en over de verborgen aanwezigheid van God in de wereld.” De methode is gebaseerd op het werk van Sofia Cavalletti, een rooms-katholieke gelovige. Zij was onder meer lid van diverse oecumenische commissies binnen de r.-k. kerk. In haar biografie staat dat ze door

Bijbelonderzoek met kinderen de diepe mysterieuze relatie van kinderen met God heeft leren kennen. Naast Cavalletti wordt als bedenker van GP ook de naam van Jerome Berryman genoemd. Berryman (anglicaan) is opgeleid door Cavalletti en GP is een afgeleide vorm van The Good Shepherd, een gelijksoortige methode. In de biografie over Cavalletti staat nog: Geïnspireerd op geavanceerde studies van Maria Montessori (katholiek) heeft Berryman een religieus educatief curriculum ontwikkeld: GP. Deze methode is speciaal ontwikkeld voor kinderen, maar heeft veel weg van bibliodrama: *Verhalen worden geactualiseerd en op hun ervaringsgehalte getoetst en herverteld. Soms worden de motieven door elkaar gehusseld en opnieuw geordend.* (Willem Zuiderveld) ■

De roots van GP zijn duidelijk.

➤ ZINVOLLE WERKBOEKJES

In de webshop van B&O zijn twee werkboekjes voor de basisschoolleeftijd: *Herinneringsboek – Over iemand die veel voor je betekende* (22 blz.) en *Mijn ouders wonen niet meer bij elkaar* (29 blz.). Het A4-model zorgt ervoor dat vragen en opdrachten beter tot hun recht komen. Niet alleen praktische zaken wat betreft rouw en scheiding, maar ook de Bijbelse uitgangspunten komen aan de orde. De boekjes kunnen zowel thuis als op school gebruikt worden. De prijzen zijn resp. € 5,55 en € 10,55. Zie eventueel <https://bijbelonderwijs.nl/webshop/niet-gecategoriseerd/herinneringsboek-bij-rouw-en-verdriet/> en <https://bijbelonderwijs.nl/webshop/niet-gecategoriseerd/mijn-ouders-wonen-niet-meer-bij-elkaar/>. ■

➤ MINDFULNESS JUNIOR

Dat is de kop van een kort artikel in het ND (27/01 2016) waarin wel voorbeelden van de boeddhistische mindfulness voor kinderen worden vermeld, maar de noodzakelijke Bijbelse duiding ontbreekt. Een lid van B&O reageert assertief: “Op pag. 12 van genoemd blad las ik een artikel waarvan mij de haren te berge zijn gerezen: Mindfulness junior. Hierin worden toestanden besproken die rieken naar occultisme. Omdat de auteur zich enigszins in het vage heeft gehouden, kun je in eerste instantie denken: Is hij nou voor of tegen? De Naam van God wordt echter niet genoemd en dat zegt al genoeg. Wat zijn de gevolgen? Kinderen staan toch al bloot aan allerlei, soms interessante verlokkingen. Satan is slim. Nu de wereld zich in chaos bevindt, doet hij zijn stinkende best te infiltreren in argeloze kinderharten. En wat doen de ouders? Waakt! **Veel te vaak valt het tot mijn verdriet op dat ouders van dit soort aangelegenheden van toeten noch blazen weten.**

Hartelijke groet en veel zegen bij uw werk. Bidden blijft een must.” ■

Naam is bij de redactie bekend

➤ KOERSEN OF LAVEREN

(in de betekenis van schipperen)?

Ga je recht op het doel af of kies je voor schipperen? Zo'n vraag geldt niet alleen voor een kerk, een gemeente of een organisatie als B&O, maar ook voor je persoonlijke leven en het gezin. Wat doe je bij uitdagingen, problemen, trainingen, boeken en schoolkeuze, als je volgens Bijbelse normen (berouw, bekering) de Heere Jezus hebt leren kennen? Als je ontdekt (toetst, ontmaskert) dat het mensbeeld van een denkrichting of een training on-Bijbels is, ga je dan plussen en minnen of wijs je die om Jezus' wil af? Wie “bezadigd, rechtvaardig en godvruchtig in deze wereld wil leven” (Titus 2:12) ontkomt er niet aan om bewust te leven en te kiezen, omdat Jezus **Heer** is. Hoe kan een christelijke school het mensbeeld van de Kanjertraining afwijzen, maar wel de opdrachten van die training in

praktijk brengen? *“Een slechte boom kan geen goede vruchten voortbrengen”* (Luc 6: 43) “Koersen” of “koers houden” heeft gevolgen. Enige tijd geleden ontving het kantoor het volgende bericht: *“Ik dank jullie hartelijk voor jullie inspanningen. Ik ben blij dat jullie mee hebben willen toetsen. Het is een hele bemoediging voor mij (soms voel je je zo alleen staan en is het pijnlijk om steeds weer aan de kant te worden geschoven als ‘lastig’).”* Het kan inderdaad zo zijn dat je niet begrepen wordt en alleen komt te staan, als je werkelijk de heerschappij van de Here der heren hebt onderkend. Ondanks alles wil je Hem als persoon, gemeente en organisatie blijven volgen, want *“slechte omgang bederft goede zeden”*. (1Cor 15:33). ■

➤ SCHEPPING - GEEN COMPROMIS

Dat is de treffende titel van een keurig verzorgde glossy waarin 8 hoofdstukken (39 blz.), geschreven door diverse auteurs, zijn gewijd aan de betrouwbare Bijbelse gegevens wat betreft de schepping. De cover spreekt al aan. Let maar eens op het bord waarop staat **Evolutie, ga terug**. De glossy is i.v.m. het symposium op de Evangelische Hogeschool in september 2015 waar de theïstische evolutie door het boek van Oranje en Dekker is gepropageerd, ontstaan. Achterin staan ook twee artikelen uit het RD die t.a.v. de koerswijziging van deze hogeschool aan duidelijkheid niets te wensen overlaten. **“Deze uitgave is geschreven voor onze kinderen en kleinkinderen, opdat ze niet ten prooi zullen vallen aan een dergelijke dwaalleer (bedoeld is het evolutionisme – red.) ten aanzien van Gods scheppingswerk,”** stelt de heer Ger de Koning in het hoofdstuk met de titel “Ga terug”.

Een hoofdstuk is getiteld: Gods handelen en de wetenschap. De auteur, de heer Kees Fieggen, stelt: “De wetenschap is per definitie beperkt en kan alleen tijdelijke uitspraken doen over wat we kunnen waarnemen.” De uitgave is van juiste illustraties voorzien en de indeling van de pagina’s (bladspiegel) nodigt uit om te lezen. De inhoudsvolle glossy is een uitgave van uitgeverij Daniël in Zwolle, www.uitgeverijdaniel.nl en de prijs is slechts € 1,50. Bij 50 ex. of meer zelfs € 1,30. ■

➤ EVOLUTIE - GA TERUG

Zowel bovenstaande uitgave als de brochure van Bijbel & Onderwijs *Tien gevaren van de theïstische evolutieleer* zijn geschreven door de **koerswijziging** op de Evangelische Hogeschool in Amersfoort. Boven Bijlage I (blz. 36) van de boven besproken glossy staat: **EH biedt ruimte aan schepping én evolutie**. Wat kan de oproep anders zijn dan:

- **Evangelische Hogeschool: GA TERUG!**
- **Directie van de Evangelische Hogeschool: GA TERUG!**
- **Bestuur van de Evangelische Hogeschool: GA TERUG!**

Ouders die een zoon of een dochter hebben die van plan zijn om naar deze hogeschool te gaan, dienen terdege op de hoogte te zijn van de verandering van denken omtrent de Bijbelse gegevens wat betreft de schepping. ■

Bron: Schepping – geen compromis, uitgeverij Daniël

www.bijbelenonderwijs.nl

info@bijbelenonderwijs.nl